
ПРОГЛАС

Издание на Филологическия факултет
при Великотърновския университет “Св. св. Кирил и Методий”

кн. 2, 2014 (год. XXIII), ISSN 2367-8585

ОЩЕ ЕДНО ЗВЕНО ОТ ИСТОРИЯТА НА БЪЛГАРСКАТА ГЕРМАНИСТИКА

A LINK MORE TO THE BULGARIAN GERMAN STUDIES

Хоризонти на филологическото знание. Юбилеен сборник, посветен на проф. Любомир Огнянов-Ризор. София: УИ „Св. Климент Охридски“, 2013.

Когато видях сборника “Хоризонти на филологическото знание”, посветен на един от най-значимите и продуктивни български литературоведи, журналисти, общественици и преводачи – германиста проф. Любомир Огнянов-Ризор, неволно се сетих за знаковия пасаж за същността на историята от романа на Рилке *Записките на Малте Лауридс Бриге*: „Възможно ли е миналото да е фалшиво, тъй като винаги се е говорило за неговите маси така, сякаш става дума за вървящи вкупом хора, вместо да се каже за Единия, около когото те са стояли, тъй като той ни е чужд и е умрял?“*. При тази асоциация ме вълнуваше единствено въпросът дали станалите напоследък модни юбилейни чествания на значими български хуманитаристи имат претенцията да изградят своеобразен пантеон на открояващите се от масата български учени или без всякакви илюзии за значимост са повод за поредната научна публикация в белязани от концептуална дифузност сборници, живеещи в забвение заедно с юбилярите, на които са посветени. С други думи, четейки сборника, се опитвах да мисля за значението на отделната личност в хумани-

---

* Рилке, Райнер Мария: *Записките на Малте Лауридс Бриге*. Изд. Лабиринт, София 2013, стр. 20–21.

тарните науки в България и за смисъла и ползата от връщането към близката история на българската германистика. А смисъл и полза има, предимно за по-младите, които тепърва стъпват на научното поприще, за да се впишат в традициите и да се вкоренят в историята.

Настоящият сборник е малък по обем и помества само дванайсет статии – на български и немски език. Те представляват палитра от теми върху преводознанието и немската литература, като отразяват областите на актуалната изследователска дейност на участващите германисти. Композиционно сборникът е разделен на три части, които в общи линии следват изследователските полета, в които е работил юбилярят. Големият размах в дейността на проф. Огнянов и многопрофилните му занимания в сферата на филологическото познание затруднява организацията на тома, но смятам, че съставителите са се справили добре със задачата да изгледят появилото се разнотемие.

Първата част обхваща пет статии, директно представящи личността и различни аспекти от делото на проф. Огнянов. За приноса му в областта на литературната критика информира обзорният преглед на Емилия Стайчева. Статията представя възторга на Огнянов от Лесинг, Гьоте, Шилер и Хайне, чиито произведения тълкува най-вече през левите си политически убеждения. Стайчева предлага и кратък преглед на преводаческата дейност на Л. Огнянов, която прави възможна българската рецепция на редица немскоезични автори като Хайнрих Хайне, Й. Р. Бехер, Едуард Мьорике, Емил Щраус, Теодор Щорм, Херман Зудерман, Ана Зегерс и др.

Още един щрих към образа на проф. Огнянов прибавя личният спомен на Анна Лилова – и тук обагрен от положителен емоционален заряд. Авторката си спомня за него не само като за достоен учен с многостранни енциклопедични познания и интереси, но и като за обаятелна личност, чиято харизма обогатява колеги и студенти. На приноса на юбиляря към теорията на превода и преводаческото изкуство се спират статиите на Илиана Владова и Александър Шурбанов. Шурбанов разглежда уменията на Огнянов при превода на Шекспировия *Хамлет*, сравнявайки ги с тези на други преводачи и анализирайки спецификите на избраната от него поетична реч. Друг аспект от делото на проф. Огнянов засяга статията на Николина

Бурнева, разглеждаща дейността му в левия литературен вестник „Работническо-литературен фронт“ („РеЛеФ“, респ. „РЛФ“). Като използва иначе забравени материали от държавния архив, както и от личния архив на семейство Огнянови, Бурнева предлага уникален поглед към журналистическата дейност на Ризор.

Следващите три доклада могат да се разглеждат като обособен панел, посветен на проблеми на транслатологията. Засягат се въпроси, свързани с лексикографията и с обучението и практиката по устен и писмен превод в обучението на студенти германисти (вж. Сабина Павлова, Мария Грозева, Борис Наймушин). Статията на Марийка Димитрова за значението на текстлингвистиката е свързана с доклада на Светлана Арнаудова *Текстът като модел: фактологическите грешки и премълчавания в новелата на Хайнрих фон Клайст „Земетресението в Чили“*.

Това изследване върху Клайст хвърля мост към третата част на сборника, където статията на Майа Разбойникова-Фратева проследява генерационната принадлежност на женските образи при Теодор Фонтане. Фратева, която миналата година публикува монография за мъжете и различните модуси на мъжкостта при Фонтане, прави в този текст едно много сполучливо допълващо изследване за женските фигури. Със статията на Ани Леви *Испаноезичната книга в България*, която необяснимо защо е намерила място в този сборник, съдържанието му се изчерпва.

Сборникът може да се разглежда като брънка от историята на българската германистика с всички нейни особености и стойността му се крие в точно тази негова специфичност.

Мария Ендрева